

Examining higher education policies worldwide and their impact on improving the quality of education and learning

Azam Motamedi*,¹

¹ Department of Educational Sciences, Farhangian University, PO Box 889-14665, Tehran, Iran.

ABSTRACT

Keywords:

- . Policy
- . higher education
- . improvement
- . education quality
- . learning quality

1 .Corresponding author

✉ azammotamedi68@gmail.com

Background and Objectives: The present research aimed to study higher education policies worldwide and their impact on improving the quality of education and learning. **Methods:** Using reputable databases, a comprehensive review was conducted to answer research questions, and a conceptual analysis was performed on the available data to draw a comprehensive picture for this investigation. **Findings:** The findings showed that policies promoting access to higher education, improving curriculum quality, and fostering international collaboration significantly enhance educational outcomes. Evidence-based policies addressing local and global needs also boost student satisfaction and graduate skills. The study highlights aligning higher education policies with global challenges and labor market demand. Therefore, Higher education is crucial for societal development, offering high returns through economic and social progress. **Conclusion:** Governments and private organizations must invest in this sector to enhance quality, develop skills, empower professors and students, promote research studies, and support economically disadvantaged students. Effective policies should address societal needs, set educational priorities, create transformative programs, ensure adequate funding, and use evaluation tools to measure quality.

ISSN (Online): 2980-7948

DOI: 10.48310/jcdr.2025.16885.1112

Received: 2024-08-03

Reviewed: 2025-02-08

Accepted: 2025-03-20

pp: 1-18

Citation (APA): Motamedi, A. (2025). Examining higher education policies worldwide and their impact on improving the quality of education and learning. *Journal of research in curriculum studies*, 4(2), 1-18.

 <https://doi.org/10.48310/jcdr.2025.16885.1112>

بررسی سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان و تأثیر آن بر بهبود کیفیت آموزش و یادگیری

مقاله پژوهشی / مروری

اعظم معتمدی^{۱*}

۱. گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، کد پستی ۱۴۶۶۵۸۸۹، تهران، ایران.

چکیده

پیشینه و اهداف: هدف پژوهش حاضر، مطالعه سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان و تأثیر آن بر بهبود کیفیت آموزش و یادگیری است. **روش‌ها:** برای این منظور، از روش مروری و تحلیل مفهومی داده‌ها استفاده شد. با بهره‌گیری از پایگاه‌های داده‌ای معتبر در راستای سؤالات پژوهش، تلاش شد تا سیمایی جامع برای این بررسی ترسیم شود. **یافته‌ها:** یافته‌ها نشان داد سیاست‌های متمرکز بر افزایش دسترسی به آموزش عالی، ارتقای کیفیت برنامه‌های درسی و تقویت همکاری‌های بین‌المللی، نقش قابل‌توجهی در بهبود دستاوردهای آموزشی ایفا می‌کنند. همچنین، سیاست‌های مبتنی بر شواهد که بر نیازهای محلی و جهانی تمرکز دارند، منجر به افزایش رضایت دانشجویان و بهبود مهارت‌های فارغ‌التحصیلان می‌شوند. این مطالعه بر اهمیت تطبیق سیاست‌های آموزش عالی با چالش‌های نوظهور جهانی و نیازهای بازار کار تأکید می‌کند. **نتیجه‌گیری:** آموزش عالی نقش کلیدی در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع دارد و سرمایه‌گذاری در این بخش بازدهی بالایی ایجاد می‌کند. دولت‌ها و سازمان‌های خصوصی باید در آموزش عالی سرمایه‌گذاری کنند تا بهبود جامعه و افزایش سطح توسعه را تضمین نمایند. سیاست‌گذاری صحیح می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش، توسعه مهارت‌ها، توانمندسازی اساتید و دانشجویان، ترویج پژوهش‌های علمی، ایجاد برنامه‌های تحولی و حمایت از دانشجویان کم‌درآمد منجر شود. این سیاست‌ها شامل توجه به نیازهای جامعه، تعیین اهداف آموزشی، توسعه برنامه‌های کارآمد، تأمین بودجه و استفاده از ابزارهای ارزیابی کیفیت آموزش است.

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:
10.48310/jcdr.2025.16885.1112

واژه‌های کلیدی:

- . سیاست
- . آموزش عالی
- . بهبود
- . کیفیت آموزش
- . کیفیت یادگیری

۱. نویسنده مسئول

azammotamedi68@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳-۰۵-۱۳ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳-۱۱-۱۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳-۱۲-۰۲ شماره صفحات: ۱۸-۱

COPYRIGHTS

©2025 Azam Motamedi This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

مقدمه

آموزش عالی به عنوان یکی از مهمترین عوامل توسعه و پیشرفت جوامع شناخته شده است. چرا که این نهاد علمی باعث افزایش کیفیت و تنوع نیروی انسانی در جوامع می‌شود. افرادی که در رشته‌های علمی و فنی متخصص شده‌اند، می‌توانند به ارائه راه‌حل‌های نوین و پیشرفته برای مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کمک کنند (Collins & Austin, 2009). آموزش عالی، باعث افزایش سطح دانش و فرهنگ جامعه و به دنبال آن باعث توسعه فرهنگی و تحول اجتماعی می‌شود که در نهایت این امر باعث بهبود شرایط زندگی افراد می‌شود. همچنین این نهاد باعث افزایش توانمندی‌های اقتصادی جوامع می‌شود. فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های عالی می‌توانند به عنوان کارشناسان و متخصصان در صنایع و مشاغل مختلف فعالیت کنند و باعث بهبود وضعیت اقتصادی جامعه شوند (همان: ۷۰۷). پیشرفت در زمینه آموزش عالی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی را نیز تسهیل می‌کند. این امر باعث افزایش فعالیت‌های اقتصادی جامعه و افزایش شغل‌ها می‌شود (Beine et al, 2003). بنابراین با توجه به اهمیت آموزش عالی در توسعه جوامع، سیاست‌گذاری در این زمینه بسیار مهم است.

نهاد آموزش عالی به دلیل تغییرات و پیشرفت‌های روزافزون در علوم و فناوری، نیازمند سیاست‌گذاری است. سازماندهی و سیاست‌گذاری در نهاد آموزش عالی به معنی بهبود کیفیت آموزش و ارتقای سطح دانشجویان است. در این راستا، سازماندهی و سیاست‌گذاری در نهاد آموزش عالی باعث می‌شود که سیستم آموزشی قابلیت ارائه دانش و فناوری‌های جدید را داشته باشد و با توجه به نیازهای بازار کار، دانشجویان را با مهارت‌های لازم برای کار در صنعت آموزش دهد. همچنین، سازماندهی و سیاست‌گذاری نهاد آموزش عالی، بهبود فرآیند ارزیابی و اندازه‌گیری عملکرد دانشجویان را نیز در پی دارد. با سازماندهی مناسب، اطمینان حاصل می‌شود که دانشجویان به درستی مورد ارزیابی قرار گیرند و با رعایت قوانین و مقررات، پایبند به معیارهای آموزش و پرورش باشند. در کل، سازماندهی و سیاست‌گذاری نهاد آموزش عالی بهبود کیفیت آموزش و پرورش و ایجاد یک سیستم آموزشی کامل و مؤثر را به هدف دارد (Perna & Finney, 2018).

سیاست‌های آموزشی باید به گونه‌ای باشند که امکان دسترسی به آموزش عالی برای همه افراد جامعه فراهم شود و به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی دولت در نظر گرفته شود. همچنین، باید سیاست‌هایی برای توسعه و بهبود کیفیت آموزش عالی در نظر گرفته شود تا از این طریق جوامع بتوانند بهره‌مندی کامل از مزایای آموزش عالی را به دست آورند (Marginson, 2011). برای توسعه و بهبود کیفیت آموزش عالی، می‌توان سیاست‌های مختلفی را در نظر گرفت.

یکی از سیاست‌های مهم برای توسعه و بهبود کیفیت آموزش عالی، دسترسی بیشتر به آموزش عالی برای همه افراد جامعه است. برای این منظور، باید زیرساخت‌های لازم برای دسترسی آسان به آموزش عالی در نظر گرفته شود؛ مانند: ایجاد مراکز آموزش عالی در مناطق مختلف کشور، ارائه بورسیه‌ها و تسهیلات مالی به دانشجویان و توسعه آموزش آنلاین (Teixeira, 2009). ایجاد برنامه‌های آموزشی جدید، توسعه مراکز تحقیقاتی و آزمایشگاه‌ها، افزایش حمایت مالی دولت از دانشگاه‌ها و توسعه فناوری آموزشی از جمله مؤلفه‌های سیاست‌گذاری است (Marginson & Considine, 2000). همکاری بین دانشگاه‌ها و ایجاد شبکه‌های همکاری بین دانشگاه‌های مختلف و تبادل دانشگاہیان و دانشجویان بین دانشگاه‌ها، ایجاد برنامه‌های تحقیقاتی مشترک، و تبادل فناوری و نوآوری نیز دارای اهمیت است (de Wit & Merckx, 2012). همین‌طور برای بهبود کیفیت آموزش عالی، سیستم ارزیابی آموزش عالی باید به گونه‌ای باشد که به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی انگیزه بیشتری برای بهبود کیفیت آموزش و یادگیری بدهد. برای این منظور، باید سیستم ارزیابی به گونه‌ای طراحی شود که به قدرت‌ها و ضعف‌های دانشگاه‌ها توجه کند و انگیزه بیشتری برای بهبود کیفیت آموزش و یادگیری بدهد. همچنین با توجه به تغییرات رو به رشد در جوامع و بازار کار، باید آموزش عالی نیز در زمینه‌های جدیدی مانند فناوری‌های نوین، اقتصادی، حقوقی و اجتماعی توسعه داده شود. برای این منظور، باید برنامه‌های آموزشی جدید طراحی کرد و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی را برای ارائه آموزش در زمینه‌های جدید تقویت کرد. برای بهبود کیفیت آموزش عالی، باید برنامه‌های آموزشی را به گونه‌ای طراحی کرد که دانشجویان به مهارت‌های عملی و کاربردی نیز آشنا شوند. این شامل ارائه دوره‌های آموزشی عملی و کارورزی در صنایع مختلف است (Altbach, 2015).

در مجموع فلسفه ایجاد سیاست‌گذاری در آموزش عالی در سراسر جهان، بهبود کیفیت آموزش و پرورش و تأمین نیازهای بازار کار است. سیاست‌گذاری در آموزش عالی باعث می‌شود که نهادهای آموزشی برای تأمین نیازهای بازار کار،

به روزرسانی شوند و به دانشجویان، مهارت‌های لازم جهت ورود به بازار کار ارائه شود. ایجاد سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، به منظور تسهیل رشد و توسعه اقتصادی، ایجاد فرصت‌های شغلی، تحقق اهداف اجتماعی و دموکراسی، ترویج تفکر انتقادی و ایجاد ارتباطات فرهنگی و مسئولیت‌پذیری در جامعه انجام می‌شود (Rizvi & Lingard, 2010).

با توجه به آنچه که بیان شد؛ سیاست‌های آموزش عالی می‌توانند به حفظ یک تعادل بین دانشگاه‌های مختلف در جهان کمک کنند؛ اما، آیا این سیاست‌ها به صورت کامل می‌توانند یک تعادل را حفظ کنند؟ پاسخ این است که به شرایط و عوامل مختلفی بستگی دارد. با این حال، سیاست‌های آموزش عالی می‌توانند به دانشگاه‌ها در کشورهای مختلف کمک کنند تا به سطحی مشابه با دانشگاه‌های برتر جهان برسند. این کمک می‌تواند شامل ارتقای کیفیت آموزش، توسعه تحقیقات و نوآوری، و همکاری بین دانشگاه‌ها در سطح بین‌المللی باشد (Marginson & Rhoades, 2002).

با توجه به آنچه که بیان شد؛ شناخت از سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان می‌تواند مفید باشد. با داشتن شناخت در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، می‌توانیم کیفیت آموزش در کشور خود را با سایر کشورها مقایسه کنیم و از نقاط قوت و ضعف خود آگاهی پیدا کنیم. این اطلاعات می‌تواند به ما کمک کند تا در مورد بهبود آموزش در کشور خود ایده‌های جدید بگیریم. با داشتن شناخت از سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، می‌توانیم با روش‌های آموزشی متنوعی آشنا شویم. این روش‌ها می‌توانند متناسب با نیازهای آموزشی در کشور خود تغییر یابند و باعث بهبود کیفیت آموزش در کشور ما شوند. همین‌طور، شناخت از سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان می‌تواند به ما کمک کند تا در ارتباط با دانشگاه‌ها، محققان و دست‌اندرکاران آموزشی در دیگر کشورها قرار بگیریم. این ارتباطات می‌توانند به ما در گسترش دانش و تجربیات خود کمک کنند. با داشتن شناخت از سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، می‌توانید با فرهنگ‌های مختلفی که در دیگر کشورها وجود دارند، آشنا شوید. این شناخت می‌تواند به شما کمک کند تا در محیط‌های بین‌المللی بیشتر تعامل داشته باشید و با افرادی از فرهنگ‌های مختلف کار کنید (Knight, 2013).

از این‌رو، پژوهش حاضر بر آن است تا با مروری بر سیاست‌های کلی آموزش عالی در سراسر جهان و تأثیر آن‌ها بر بهبود کیفیت آموزش و یادگیری، تصویر روشنی از این سیاست‌ها و نقش آن در توسعه نهاد آموزش عالی ارائه دهد.

پیشینه پژوهش

اسکات (Scott, 2013) در کتاب خود بیان می‌کند که سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، برای پاسخ به چالش‌های جدید جامعه و بازار کار نیازمند تغییرات و اصلاحات است. اسکات در این کتاب، بر اهمیت توجه به نیازهای بازار کار، تکریم حقوق مساوی و دسترسی به آموزش عالی برای همه، تقویت پژوهش و توسعه، ارتقای کیفیت آموزش عالی، ترویج فرهنگ انتقادی و ارزش‌های دموکراتیک و اجتماعی در آموزش عالی تأکید دارد.

آلتباچ (Altbach et al, 2021) نشان می‌دهد که سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، برای جذب و حفظ استعدادها برتر نیازمند تحولات و اصلاحاتی است. به همین منظور، بهبود کیفیت آموزش عالی، افزایش دسترسی به آموزش عالی، ترویج پژوهش و توسعه، تقویت همکاری بین دانشگاه‌ها و صنعت، تأمین منابع مالی و تسهیلاتی برای دانشجویان و محققان، ترویج فرهنگ انتقادی و ارزش‌های دموکراتیک و اجتماعی در آموزش عالی را به عنوان موارد اساسی مطرح می‌کند. همچنین، این کتاب به این نکته اشاره می‌کند که سیاست‌های آموزش عالی باید با توجه به شرایط و ویژگی‌های هر کشور و منطقه متفاوت باشد و نباید به صورت یکسان برای همه اجرا شود.

هایدن (Hayden, 2012) نشان می‌دهد که سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان باید برای پاسخ به چالش‌های جدید جامعه و بازار کار، به تحولات و اصلاحات متناسب با شرایط جهانی و محلی عمل کنند. هایدن همچنین به اهمیت توجه به نیازهای بازار کار، آموزش مهارت‌های عملی و حرفه‌ای، افزایش دسترسی به آموزش عالی، ترویج فرهنگ انتقادی و ارزش‌های دموکراتیک و اجتماعی در آموزش عالی،

ترویج همکاری بین دانشگاه‌ها، صنعت و دولت، تقویت پژوهش و توسعه و افزایش کیفیت آموزش عالی تأکید دارد.

(Dillenbourg & Self, 2012) بیان می‌کنند که سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان باید برای تأمین نیروی انسانی متخصص و توسعه اقتصاد دانش محور، با توجه به نیازهای بازار کار و صنعت، بهبود کیفیت آموزش و آموزش مهارت‌های عملی و حرفه‌ای، ترویج پژوهش و توسعه، تقویت همکاری بین دانشگاه‌ها و صنعت، تأمین منابع مالی و تسهیلاتی برای دانشجویان و محققان، ترویج فرهنگ انتقادی و ارزش‌های دموکراتیک و اجتماعی در آموزش عالی، و توسعه بین‌المللی دانشگاه‌ها، اجرا شود. همچنین، این کتاب به این نکته اشاره می‌کند که دانشگاه‌ها به عنوان مؤسسات آموزشی و پژوهشی، نقش مهمی در توسعه اقتصاد دانش محور بازی می‌کنند و سیاست‌های آموزش عالی باید با هدف حمایت از دانشگاه‌ها به عنوان مراکزی برای توسعه اقتصاد دانش محور، طراحی و اجرا شوند (Lewis & LaLonde, 2017). نشان می‌دهند که سیاست‌های آموزش عالی در کشورهای مختلف باید با توجه به شرایط محلی و جهانی طراحی و اجرا شوند. لویس و لاگون همچنین به اهمیت توجه به نیازهای بازار کار، ترویج فرهنگ انتقادی و ارزش‌های دموکراتیک و اجتماعی در آموزش عالی، ترویج همکاری بین دانشگاه‌ها، صنعت و دولت، تقویت پژوهش و توسعه و افزایش کیفیت آموزش عالی در تمامی کشورها تأکید دارند. همچنین، این کتاب به این نکته اشاره می‌کند که برای ارزیابی و مقایسه سیاست‌های آموزش عالی در کشورهای مختلف، باید به فرهنگ، تاریخ، سیاست، اقتصاد و جامعه آن‌ها توجه شود.

روش

روش پژوهش مروری^۱ به عنوان یکی از مهم‌ترین و پرکاربردترین روش‌های پژوهشی در علوم انسانی، پزشکی، بهداشت و بسیاری از رشته‌های دیگر است. این روش، در بررسی و تحلیل گسترده‌ای از مطالعات و پژوهش‌های گذشته برای به دست آوردن پاسخ یک سؤال پژوهشی کمک می‌کند. یکی از گونه‌های پژوهش مروری، فرا ترکیب^۲ است که به‌طور خاص در تحقیقات کیفی و در این پژوهش مورد استفاده قرار گرفت. در این روش، پژوهشگران به جای تجزیه و تحلیل کمی داده‌ها (مانند متاآنالیز)، به ترکیب و تفسیر یافته‌های کیفی از چندین مطالعه می‌پردازند تا به درک عمیق‌تر و جامع‌تری از یک پدیده یا موضوع برسند. مراحل انجام پژوهش حاضر به شرح زیر است:

۱. تعیین سؤال پژوهشی: در این مرحله، سؤال پژوهشی به دقت تعیین شد. سوال کلی پژوهش حاضر، بررسی سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان و تأثیر آن‌ها بر بهبود کیفیت آموزش و یادگیری بود که به خرده سؤال‌های دیگر برای این بررسی تقسیم شد.
۲. تعیین معیارهای انتخاب مطالعات: در این مرحله، معیارهایی مشخص شد که براساس آن‌ها مطالعات و پژوهش‌هایی که جواب سؤال‌های پژوهشی را می‌دادند، انتخاب شدند.
۳. جستجوی مطالعات گذشته: در این مرحله، با استفاده از پایگاه‌های داده‌ای معتبر، مانند PubMed، Cochrane Library و Scopus پژوهشگر به دنبال مطالعات و پژوهش‌هایی بود که شامل سؤال‌های پژوهشی باشد.
۴. انتخاب مطالعات: در این مرحله، بر اساس معیارهای انتخاب مطالعات، مطالعات و پژوهش‌هایی که جواب سؤال پژوهشی را می‌دادند، انتخاب شدند.
۵. استخراج اطلاعات: در این مرحله، اطلاعات مربوط به مطالعات انتخاب شده، استخراج شدند.
۶. تحلیل داده‌ها: در این مرحله، داده‌های استخراج شده از مطالعات انتخاب شده، با استفاده از تحلیل مفهومی به طبقه‌های مختلف تقسیم شده و سپس با تحلیل مضامین، نتایج به دست آمدند.
۷. نوشتن گزارش: در این مرحله، گزارشی از تمام مراحل پژوهش مروری، از جمله سؤال پژوهشی، معیارهای انتخاب مطالعات که بر اساس پژوهش‌هایی که کاملاً مرتبط با سؤال پژوهشی بودند و در نتیجه مطالعات انتخاب شده، داده‌های استخراج شده و نتایج به دست آمده، تهیه شدند.

1. Systematic Review

2. Meta-synthesis

یافته‌ها

۱. چه عواملی می‌توانند از عملکرد سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان تأثیر بگذارند؟ چگونه می‌توان سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان را بهبود داد؟

عوامل متعددی می‌توانند بر این عملکرد تأثیرگذارند. برخی از این عوامل عبارتند از:

۱. میزان تأمین منابع: در صورتی که منابع کافی برای پیاده‌سازی و اجرای سیاست‌های آموزش عالی در دسترس نباشد، این سیاست‌ها به صورت ناکارآمد و ناموفق به نظر می‌رسند. بنابراین تأمین منابع مالی و انسانی مناسب برای آموزش عالی، یکی از مهمترین عوامل بهبود سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان است. برای مثال، افزایش بودجه‌های آموزشی، جذب محققان و اساتید با تجربه و توانایی‌های علمی، و تأمین تجهیزات و امکانات مناسبی برای دانشجویان، از جمله راهکارهای مهم در این زمینه هستند (UNESCO, 2015).

۲. میزان تأثیرگذاری سیاست‌های آموزش عالی: سیاست‌هایی که توانایی تأثیرگذاری بیشتری بر کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان دارند، معمولاً به صورت موفق‌تری پیاده‌سازی می‌شوند.

۳. تفکر و فرهنگ جامعه: در صورتی که تفکر جامعه به سمت اهمیت دادن به آموزش عالی و بهبود سیستم آموزشی روی آورده باشد، احتمال موفقیت سیاست‌های آموزش عالی بیشتر است. آگاهی‌بخشی در جامعه، ایجاد فرهنگی برای اهمیت دادن به آموزش عالی و بهبود سیستم آموزشی، و تأمین تحصیلات و آموزش‌های مناسب برای جامعه، از جمله راهکارهای مهم در این زمینه هستند (Marginson & Rhoades, 2002).

۴. شیوه پیاده‌سازی: سیاست‌هایی که با رویکردی مناسب و با تأکید بر توسعه پایدار و کیفیت، پیاده‌سازی می‌شوند، موفقیت بیشتری در بهبود سیستم آموزشی دارند. در این راستا، استفاده از مدل‌های آموزش و یادگیری مناسب، توسعه فناوری‌های جدید، و ایجاد فرهنگی برای استفاده از تکنولوژی‌های نوین، می‌تواند به بهبود سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان کمک کند (Altbach & Knight, 2007).

۵. شرایط اقتصادی و اجتماعی: در شرایط اقتصادی و اجتماعی نامساعد، عملکرد سیاست‌های آموزش عالی ممکن است کاهش یابد (Psacharopoulos & Patrinos, 2004).

۶. قوانین و مقررات: در صورتی که قوانین و مقررات مناسب برای پیاده‌سازی سیاست‌های آموزش عالی وجود نداشته باشد، این سیاست‌ها ممکن است به صورت ناموفق پیاده‌سازی شوند (Bleiklie & Henkel, 2011).

۷. سیاست‌های دیگر: در صورتی که سیاست‌های دیگر با سیاست‌های آموزش عالی در تعارض باشند یا باعث تقابل منافع شوند، عملکرد سیاست‌های آموزش عالی ممکن است کاهش یابد. برای مثال، تعیین قوانین و مقررات مناسب در زمینه پذیرش دانشجویان، تأمین حقوق و مزایای مناسب برای اساتید و کارکنان، و تأمین حقوقی و مالی دانشجویان، از جمله مسائلی هستند که می‌تواند به بهبود سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان کمک کند (Teixeira, 2016).

۸. فناوری و نوآوری: استفاده از فناوری‌های نوین در آموزش، توسعه نرم‌افزارهای آموزشی، و تأمین تجهیزات و امکانات فنی مناسب، از جمله راهکارهای مهم در این زمینه هستند (Altbach et al, 2009).

پس عواملی که از عملکرد سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان تأثیر می‌گذارند، می‌توانند به دو دسته عمده تقسیم شوند: عوامل داخلی و عوامل خارجی. عوامل داخلی شامل مواردی همچون تأمین منابع، تأثیرگذاری سیاست‌های آموزش عالی، شیوه پیاده‌سازی، قوانین و مقررات و فناوری هستند. تأمین منابع مالی و انسانی مناسب، انتخاب سیاست‌هایی با تأثیرگذاری بیشتر بر کیفیت آموزش و یادگیری، استفاده از شیوه‌های پیاده‌سازی مناسب، قوانین و مقررات پیاده‌سازی و فناوری و نوآوری، همگی عواملی هستند که می‌توانند بهبود عملکرد سیاست‌های آموزش عالی را تسهیل کنند.

عوامل خارجی شامل شرایط اقتصادی و اجتماعی و تفکر و فرهنگ جامعه هستند. اگر در کشوری شرایط اقتصادی و اجتماعی نامساعد باشد، ممکن است سیاست‌های آموزش عالی که پیاده‌سازی می‌شوند، به صورت ناموفق و ناکارآمد به نظر برسند. همچنین، تفکر و فرهنگ جامعه نیز می‌تواند در پیشبرد سیاست‌های آموزش عالی و توسعه سیستم

آموزشی تأثیرگذار باشد. در صورتی که تفکر جامعه به سمت اهمیت دادن به آموزش عالی و بهبود سیستم آموزشی روی آورده باشد، احتمال موفقیت سیاست‌های آموزش عالی بیشتر است (Altbach & de Wit, 2017). بنابراین عوامل مختلفی در بهبود سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان تأثیرگذارند از جمله: توسعه و ترویج استفاده از تکنولوژی‌های نوین در آموزش عالی، به‌ویژه در زمینه آموزش آنلاین و دوره‌های آموزشی؛ توسعه تحقیقات و پژوهش‌های بیشتر در زمینه آموزش عالی، به‌ویژه در زمینه‌هایی که در بازار کار مطرح هستند؛ ایجاد تعاملات و همکاری بین کشورها در زمینه آموزش عالی، به‌ویژه در زمینه تبادل دانشجویان، اساتید و تحصیل کردن دانشجویان خارج از کشور در دانشگاه‌های معتبر جهان؛ ارائه حمایت‌های دولتی مناسب برای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، از جمله تأمین بودجه‌های مناسب، تشویق به تحقیق و پژوهش، و حمایت از دانشجویان از طریق برنامه‌های وام و یا بورسیه‌ها؛ ایجاد برنامه‌های آموزشی مناسب برای افراد با توجه به نیازهای جامعه و بازار کار، به‌ویژه در زمینه‌هایی که برای اشتغال اهمیت دارند؛ ارتقای کیفیت اساتید و کارکنان آموزشی، از طریق آموزش و پرورش و تقویت دانش و مهارت‌های ایشان؛ توسعه فرهنگی برای اهمیت دادن به آموزش عالی، به‌ویژه در جامعه و در خانواده‌ها (Marginson & Rhoades, 2002).

۲. چگونه سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان با هدف بهبود کیفیت آموزش و یادگیری طراحی شده‌اند؟

در این راستا، بسیاری از کشورها سیاست‌های متنوعی را برای ارتقای سطح آموزش عالی اجرا می‌کنند. برخی از آنها عبارتند از:

۱. بالا بردن کیفیت آموزش و یادگیری: برای این منظور، برنامه‌های آموزشی با هدف توسعه مهارت‌های کارآمد و نیازمند بازار کار، طراحی و اجرا می‌شوند (Marginson & Sawir, 2018).
 ۲. ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی برای این منظور، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی با ارائه حمایت‌های مالی و غیرمالی به پژوهشگران، تحقیقات علمی را تشویق می‌کنند (Gornitzka et al, 2015).
 ۳. توسعه فناوری‌های آموزشی: از این روش‌ها می‌توان به استفاده از فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات، سامانه‌های یادگیری الکترونیکی و رسانه‌های جدید آموزشی اشاره کرد (Altbach et al, 2019).
 ۴. توسعه برنامه‌های تبادل دانش: این برنامه‌ها می‌توانند به توسعه همکاری‌های بین‌المللی و تبادل دانش بین کشورها کمک کنند (Knight, 2013).
 ۵. توسعه برنامه‌های تحقیقاتی و فناوری: این برنامه‌ها شامل تحقیقات دانشگاهی، برنامه‌های فناوری‌های پیشرفته، توسعه کارآفرینی و برنامه‌های تحقیقاتی در حوزه‌های مختلف از جمله بهداشت، محیط زیست و انرژی هستند (Etzkowitz et al, 2020).
 ۶. توسعه برنامه‌های توسعه مهارت‌های فردی: این برنامه‌ها شامل توسعه مهارت‌های کارآفرینی، مهارت‌های مدیریتی، مهارت‌های فنی و حرفه‌ای و مهارت‌های زبانی هستند (Manning & Brown, 2019).
 ۷. توسعه برنامه‌های تحصیلات بین‌المللی: این برنامه‌ها شامل بورس‌های تحصیلی، برنامه‌های تبادل دانشجویی و برنامه‌های آموزشی بین‌المللی هستند (de Wit & Merckx, 2019).
 ۸. توسعه برنامه‌های توانمندسازی استادان: این برنامه‌ها شامل بورس‌های تحصیلی، کارگاه‌های آموزشی و دوره‌های آموزشی برای توسعه مهارت‌های تدریس و توسعه مهارت‌های پژوهشی اساتید هستند (Altbach & de Wit, 2020).
- همچنین، این سیاست‌ها در سراسر جهان به شکل محلی و بر اساس نیازهای جامعه و با توجه به منابع موجود در هر کشور طراحی و اجرا می‌شوند. در طراحی و اجرای این سیاست‌ها، بسیاری از کشورها از تجربیات دیگر کشورها و سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان ملل، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، سازمان آموزش عالی اروپا و سازمان آموزش عالی آسیا و اقیانوسیه استفاده می‌کنند. علاوه بر این، برخی از سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان شامل

تدوین و اجرای برنامه‌های تحولی، توسعه برنامه‌های تشویق دانشجویان برای انتخاب رشته‌های پرکاربرد در بازار کار، توسعه برنامه‌های کارآفرینی و تحقیقاتی در دانشگاه‌ها، توسعه برنامه‌های تشویق دانشجویان به شرکت در برنامه‌های تبادل دانش، توسعه برنامه‌های توسعه مهارت‌های عملی، توسعه برنامه‌های تشویق دانشجویان به شرکت در پروژه‌های اجتماعی و توسعه برنامه‌های پشتیبانی از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف هستند (Altbach et al, 2019).

از آنجا که هر کشور با شرایط منحصر به فرد خود مواجه است، برنامه‌های سیاستی نیز می‌توانند بر اساس نیازهای خاص هر کشور و با توجه به منابع مالی و انسانی موجود در آن طراحی و اجرا شوند. به عنوان مثال، در کشورهایی با درآمد کمتر، برنامه‌های تشویق دانشجویان به شرکت در برنامه‌های تحصیلی بین‌المللی و بورس‌های تحصیلی ممکن است از اهمیت بیشتری برخوردار باشند. در کشورهایی با محیط کسب و کار رونق‌مند، توسعه برنامه‌های کارآفرینی و تحقیقاتی در دانشگاه‌ها ممکن است برای توسعه اقتصادی کشور بسیار مهم باشد (Marginson & Mollis, 2017).

در طراحی سیاست‌ها، همچنین بسیاری از عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی بررسی می‌شوند. به عنوان مثال، سیاست‌هایی که به افزایش تحقیقات علمی و فناوری در دانشگاه‌ها می‌پردازند، می‌توانند به توسعه اقتصادی کشور کمک کنند. سیاست‌هایی که به توسعه مهارت‌های فردی و حرفه‌ای کمک می‌کنند، ممکن است به افزایش شانس اشتغال فارغ‌التحصیلان کمک کنند. همچنین، سیاست‌هایی که به توسعه تعلیم و تربیت مواطنان در زمینه‌هایی مانند اخلاق، فرهنگ و شیوه‌های زندگی سالم کمک می‌کنند، ممکن است به توسعه اجتماعی و فرهنگی کشور کمک کنند (Teixeira, 2020).

بخش عمده‌ای از این سیاست‌ها در سراسر جهان به ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری می‌پردازند. این سیاست‌ها شامل برنامه‌های توسعه مهارت‌های فردی، توانمندسازی اساتید و دانشجویان، ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی، توسعه برنامه‌های تحولی و پشتیبانی از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف هستند (Marginson & Considine, 2017).

برای ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری، بسیاری از کشورها برنامه‌های توسعه مهارت‌های فردی را اجرا می‌کنند. این برنامه‌ها برای توسعه مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های فنی و تخصصی، مهارت‌های فرهنگی و اجتماعی و مهارت‌های زندگی طراحی شده‌اند. هدف از توسعه این مهارت‌ها، توانمندسازی دانشجویان برای مواجهه با چالش‌های روزمره و حرفه‌ای، توسعه شخصیت و افزایش شانس اشتغال فارغ‌التحصیلان است (Kumar, 2019).

توانمندسازی استادان و دانشجویان نیز از دیگر هدف‌ها در سراسر جهان است. بسیاری از کشورها برنامه‌هایی را برای توانمندسازی استادان در زمینه‌هایی مانند آموزش و پژوهش، فناوری اطلاعات، تدریس بین‌المللی و غیره طراحی می‌کنند. همچنین، توانمندسازی دانشجویان در زمینه‌هایی مانند اخلاق و ارزش‌های اجتماعی، فرهنگ و همکاری نیز از اولویت‌های سیاست‌های آموزش عالی در بسیاری از کشورها است (Altbach et al, 2017).

ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است. بسیاری از کشورها برنامه‌های توسعه تحقیقات و پژوهش‌های علمی را در دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی اجرا می‌کنند. هدف از توسعه این برنامه‌ها، ترویج دانش جدید، توسعه فناوری و افزایش قابلیت رقابتی کشورها در بازار بین‌المللی است (Etzkowitz & Leydesdorff, 2017).

در بسیاری از کشورها، برنامه‌های تحولی و پشتیبانی از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف نیز در سیاست‌ها قرار دارند. این برنامه‌ها شامل بورس‌های تحصیلی، تسهیلات اعطای وام و کمک‌های مالی به دانشجویان محروم و مبتلا به بیماری‌های خاص می‌شوند. هدف از اجرای این برنامه‌ها، فراهم کردن فرصت برابر برای دسترسی به آموزش برای همه دانشجویان و افزایش تنوع فرهنگی و اجتماعی در دانشگاه‌ها است (Johnstone & Marcucci, 2017).

علاوه بر این، بسیاری از کشورها برنامه‌هایی را برای توسعه برنامه‌های آموزشی پیشرفته، مانند دوره‌های آموزشی آنلاین، برنامه‌های تحصیلی مشترک بین دانشگاه‌ها و برنامه‌های تحصیلی مجازی طراحی می‌کنند. هدف از این برنامه‌ها، فراهم کردن فرصت برای دسترسی به آموزش برای همه در هر زمان و مکانی است (Allen & Seaman, 2017).

از سوی دیگر طراحی سیاست‌ها بر اساس رویکرد چندفرهنگی و بین‌المللی می‌تواند افزایش تعاملات بین‌المللی، توسعه ذهنیت بین‌المللی، توسعه مهارت‌های بین‌المللی، ایجاد فرصت‌های یادگیری بین‌المللی، توسعه تفکر بین‌المللی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان کمک کند (Deardorff et al, 2017). همین‌طور این سیاست‌ها با توجه به نیازهای فردی و اجتماعی، توسعه مهارت‌های استخدامی، توسعه تفکر انتقادی و ابداعی، توسعه مهارت‌های تفکر کارآفرینانه، توسعه تعاملات اجتماعی، توسعه مهارت‌های فرهنگی می‌توانند در توسعه فرهنگی اجتماعی دانشجویان نقش داشته باشد (Stewart & Harteis, 2018).

طراحی بر اساس نیازهای اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی باعث افزایش تعاملات اجتماعی، توسعه اخلاقی و فرهنگی، توسعه مهارت‌های ارتباطی، توسعه هوش اجتماعی نیز می‌تولند بر بهبود این کیفیت تأثیرگذار باشد (Biesta & Miron, 2019). این سیاست‌ها با تمرکز بر مهارت‌های زندگی، توسعه مهارت‌های حرفه‌ای، توسعه مهارت‌های رقابتی، توسعه مهارت‌های فناوری، توسعه مهارت‌های کارآفرینی، توسعه مهارت‌های بین‌فرهنگی به کمک تحلیل نیازهای بازار کار، ایجاد برنامه‌های آموزشی مناسب، استفاده از فناوری، همکاری با صنعت، ارزیابی و اندازه‌گیری می‌تواند در بهینه‌سازی مهارت‌های زندگی و حرفه‌ای تأثیرگذار باشد (Guile & Unwin, 2018).

همین‌طور این سیاست‌ها با ترغیب به کارآفرینی، ارائه مشاوره کسب‌وکار، ایجاد برنامه‌های آموزشی مناسب، همکاری با صنعت، تشویق به شرکت در مسابقات کارآفرینی، ارائه فرصت‌های کارآفرینی، تعیین اهداف مشخص و ارزیابی و بازخورد در فرهنگ کارآفرینی و ایجاد اشتغال تأثیرگذار است (Fayolle & Redford, 2014). این سیاست‌ها از طریق توسعه مهارت‌های نوآوری، استفاده از فناوری، توسعه روش‌های تدریس نوین، ایجاد انگیزه، ارتقای تفکر انتقادی و خلاقیت و تنوع در روش‌های یادگیری بر اساس رویکرد نوآوری و تحول آموزشی می‌تواند بر بهبود یادگیری تأثیرگذار باشد (Gibbons et al, 1994).

۳. چه کسانی مسئول تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سطح بین‌المللی هستند؟

درباره تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌ها در سطح بین‌المللی، می‌توان به دو دسته از مسئولین اشاره کرد: مسئولین دولتی و مسئولین غیردولتی. در کل، تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سطح بین‌المللی نیازمند همکاری و تعامل بین افراد و مؤسسات مختلف است. این همکاری و تعامل می‌تواند به توسعه آموزش عالی در دنیا و بهبود سیاست‌های آموزشی در کشورهای مختلف کمک کند (Mundy et al, 2016).

در سطح بین‌المللی، مسئولین مختلفی می‌توانند در تصمیم‌گیری در مورد آنها دخیل باشند، از جمله:

۱. سازمان ملل: این سازمان می‌تواند کشورهای عضو خود را تحت فشار قرار دهد تا بهبود سیاست‌های آموزش عالی خود را پیش بگیرند.

۲. سازمان‌های منطقه‌ای: برخی از این سازمان‌ها شامل اتحادیه اروپا، سازمان کنفرانس اسلامی و اتحادیه آفریقا هستند.

۳. سازمان‌های بین‌المللی: سازمان‌های بین‌المللی مانند سازمان تجارت جهانی، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی و سازمان بین‌المللی کار، یونسکو و... نیز می‌توانند در تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سطح بین‌المللی دخیل باشند. این سازمان‌ها می‌توانند به کشورها در توسعه آموزش عالی کمک کنند و همچنین برای ارتقای سطح آموزش عالی در دنیا تلاش کنند.

۴. دانشگاه‌ها: دانشگاه‌های بین‌المللی و ملی نیز در تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سطح بین‌المللی دخیل هستند. آنها می‌توانند در ترویج همکاری و تبادل دانش و تجربه بین دانشگاه‌ها، تدوین برنامه‌های آموزشی، ارائه پشتوانه‌های فنی و مالی به دانشگاه‌های کشورهای نیازمند و همچنین توسعه تحقیقات و پژوهش‌های علمی و پیشرفته در حوزه آموزش عالی فعالیت کنند. دانشجویان و استادان هم می‌توانند در ترویج همکاری و تبادل دانش بین کشورها و همچنین در بهبود سیاست‌های آموزش عالی در دنیا نقش مهمی ایفا کنند.

۵. دولت‌ها: دولت‌ها می‌توانند در تدوین سیاست‌های آموزش عالی، تعیین بودجه‌های لازم، ارزیابی عملکرد دانشگاه‌ها، تدوین قوانین و مقررات و همچنین همکاری با سایر کشورها در توسعه آموزش عالی فعالیت کنند. مسئولین دولتی عمدتاً شامل وزرای آموزش و پرورش، وزرای امور خارجه و همچنین نمایندگان دولت در سازمان‌های بین‌المللی هستند. این افراد به منظور حمایت از آموزش عالی و توسعه آن در دنیا، می‌توانند در نشست‌های بین‌المللی شرکت کنند و در برگزاری کنفرانس‌ها و همایش‌های مختلفی که به موضوع آموزش عالی پرداخته می‌شود، دخیل شوند.

۶. سازمان‌های مردمی: سازمان‌های مردمی مانند سازمان‌های غیرانتفاعی، مؤسسات خیریه و سازمان‌های دانشجویی نیز در تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سطح بین‌المللی دخیل هستند. آنها می‌توانند با ارائه کمک‌های مالی و فنی به دانشگاه‌های کشورهای نیازمند، ترویج همکاری بین دانشجویان و اساتید از کشورهای مختلف، ارائه بورس‌های تحصیلی و پست‌های آموزشی، توسعه برنامه‌های آموزشی و پژوهشی و همچنین تحقیق و پژوهش در حوزه‌های مختلف آموزش عالی فعالیت کنند.

۷. مسئولین غیردولتی: شامل سازمان‌های مردمی (مانند سازمان‌های غیرانتفاعی و مؤسسات خیریه نیز می‌توانند در ترویج آموزش عالی در دنیا و بهبود سیاست‌های آموزشی در کشورهای نیازمند دخیل شوند)، مؤسسات خصوصی، دانشگاه‌های بین‌المللی و سازمان‌های مشارکتی هستند. این افراد و مؤسسات می‌توانند با ارائه کمک‌های مالی و فنی به کشورهای توسعه آموزش عالی کمک کنند و همچنین با همکاری و تبادل دانش و تکنولوژی، به ارتقای سطح آموزش عالی در دنیا کمک کنند.

۸. صنعت و بازار کار: دانشگاه‌ها می‌توانند با تعیین نیازهای بازار کار و توسعه مهارت‌های لازم برای کارکنان، ارائه پست‌های مالی و فنی به دانشگاه‌ها و مؤسسات خصوصی، ترویج همکاری بین دانشگاه‌ها و صنعت، توسعه دوره‌های آموزشی و پیشرفته و همچنین تحقیق و پژوهش در حوزه‌های مختلف آموزش عالی فعالیت کنند (سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد^۱ (UNESCO, 2016).

۴. چگونه می‌توان سیاست‌های آموزش عالی را پایش کرد؟

برای پایش سیاست‌های آموزش عالی و اطمینان از اجرای صحیح آن‌ها، می‌توان از روش‌های مختلفی استفاده کرد. در ادامه تعدادی از این روش‌ها معرفی می‌شود:

۱. ارزیابی دستاوردهای آموزشی: در این روش، دانشجویان پس از پایان دوره تحصیلی، از طریق ارزیابی‌های مختلفی مانند آزمون‌های پایانی، پروژه‌ها و مقالات، میزان دستاوردهای آموزشی خود را ارزیابی می‌کنند. این روش به دانشگاه‌ها کمک می‌کند تا بهبودهای لازم را در برنامه‌های آموزشی خود انجام دهند.

۲. ارزیابی از طریق بازخورد دانشجویان: در این روش، دانشجویان در طول دوره تحصیلی، بازخورد خود را درباره کیفیت برنامه‌های آموزشی و ارائه خدمات دریافت می‌کنند. این روش خود ارزیابی بهبود کیفیت آموزشی و خدماتی است که دانشگاه‌ها به دانشجویان ارائه می‌دهند.

۳. ارزیابی از طریق نظام‌های اعتبارسنجی: در این روش، دانشگاه‌ها از نظام‌های اعتبارسنجی مانند رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و بررسی‌های اعتبارسنجی بین‌المللی استفاده می‌کنند تا کیفیت آموزش عالی خود را پایش کنند.

۴. پایش آماری: در این روش، داده‌های آماری مانند نرخ فراگیری، نرخ تحصیلات با موفقیت، و نرخ اشتغال پس از فارغ‌التحصیلی را پایش می‌کنند. این روش به دانشگاه‌ها کمک می‌کند تا میزان پیشرفت خود را با دانشگاه‌های دیگر مقایسه کرده و بهبودهای لازم را اعمال کنند.

¹ . United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

۵. پایش از طریق بازرسی‌ها: در این روش، بازرسان مستقل به دانشگاه‌ها مراجعه می‌کنند و برنامه‌های آموزشی، فرآیندهای ارزیابی دانشجویان، شرایط تحصیلی، و سایر فعالیت‌های آموزشی را بررسی می‌کنند. این روش به دانشگاه‌ها کمک می‌کند تا بهبودهای لازم را در ارائه خدمات و برنامه‌های آموزشی خود اعمال کنند.

۶. پایش از طریق ارتباط با صنعت و بازار کار: در این روش، دانشگاه‌ها با صنعت و بازار کار در ارتباط هستند تا مطمئن شوند که برنامه‌های آموزشی آن‌ها با نیازهای واقعی بازار کار هماهنگ هستند. این روش به دانشگاه‌ها کمک می‌کند تا بهبودهای لازم را در برنامه‌های آموزشی خود ایجاد کنند و دانشجویان را برای بازار کار آماده کنند.

۷. پایش از طریق گزارش‌دهی داخلی: در این روش، دانشگاه‌ها از سیستم‌های گزارش‌دهی داخلی استفاده می‌کنند تا بتوانند کیفیت برنامه‌های آموزشی خود را پایش کنند. این سیستم‌ها شامل گزارش‌دهی مالی، گزارش‌دهی عملکرد دانشجویی، و گزارش‌دهی ارزیابی عملکرد هیئت علمی می‌شوند.

۸. پایش از طریق مرکز تحقیقات و پژوهش‌ها: در این روش، دانشگاه‌ها با استفاده از مرکز تحقیقات و پژوهش‌ها، به پایش کیفیت برنامه‌های آموزشی و اجرای سیاست‌های آموزش عالی می‌پردازند. این مراکز می‌توانند پروژه‌های تحقیقاتی و پژوهشی را در زمینه‌ی آموزش عالی اجرا کنند و نتایج آن‌ها را به دانشگاه‌ها ارائه دهند.

۹. پایش از طریق همکاری با دانشگاه‌های دیگر: در این روش، دانشگاه‌ها با دانشگاه‌های دیگر در سراسر جهان همکاری می‌کنند تا بتوانند تجربیات و دانش خود را با دیگران به اشتراک بگذارند. این روش به دانشگاه‌ها کمک می‌کند تا بهبودهای لازم را در برنامه‌های آموزشی خود ایجاد کنند و به دانشجویان فرصتی را برای برقراری ارتباط با هم‌تایان خود در سراسر جهان بدهند (UNESCO, 2016).

همچنین، برای پایش سیاست‌های آموزش عالی، می‌توان از روش‌های دیگری مانند بررسی مستندات و اسناد، مصاحبه با دانشجویان و اعضای هیئت علمی و بررسی پرونده‌های دانشجویان استفاده کرد. البته برای این کار، نیاز به تعیین شاخص‌های پایش و ارزیابی دقیق و همچنین تعیین مسئولین پایش و اجرای سیاست‌های آموزش عالی است.

همچنین، روش‌های دیگری مانند پایش از طریق مشارکت دانشجویان و ارزیابی پایداری محیط زیست در دانشگاه‌ها نیز می‌توانند مورد استفاده قرار بگیرند. پایش از طریق مشارکت دانشجویان شامل ارزیابی عملکرد هیئت علمی، برنامه‌های آموزشی و خدماتی است که دانشگاه‌ها به دانشجویان ارائه می‌دهند. همچنین، ارزیابی پایداری محیط زیست در دانشگاه‌ها می‌تواند به عنوان یکی از روش‌های پایش و اجرای سیاست‌های آموزش عالی مورد استفاده قرار گیرد.

در کل، برای پایش سیاست‌های آموزش عالی، روش‌های مختلفی وجود دارد که باید با توجه به شرایط و نیازهای هر دانشگاه، مناسب‌ترین روش‌ها را انتخاب کرد. همچنین، برای اجرای موثر و پایدار سیاست‌های آموزش عالی، نیاز به همکاری و هماهنگی بین دانشگاه، صنعت و بازار کار، دولت و سایر نهادها و ارگان‌های ذیربط است. (همان).

۵. چه ابزارها و روش‌هایی برای ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش در سیاست‌های آموزش عالی وجود دارد؟

برای ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش در سیاست‌های آموزش عالی، بسیاری از ابزارها و روش‌های مختلفی وجود دارد. در ادامه به برخی از این ابزارها و روش‌ها اشاره می‌شود:

۱. ارزیابی نظام آموزشی: ارزیابی نظام آموزشی به منظور بررسی عملکرد سیستم آموزشی در ارائه خدمات آموزشی و تأمین کیفیت آموزش صورت می‌گیرد. این ارزیابی شامل مواردی مانند بررسی اهداف آموزشی، برنامه‌های درسی، روش‌های تدریس، فرآیندهای ارزیابی دانشجویان و مدیریت دانشگاه، میزان تأثیرگذاری برنامه‌های درسی، میزان موفقیت دانشجویان در امتحانات و نظام‌های ارزیابی دانشجویان است. در این نوع ارزیابی، پارامترهای مختلفی بررسی می‌شوند.
۲. ارزیابی استادان: ارزیابی استادان به منظور بررسی عملکرد استادان در تدریس و تأمین کیفیت آموزش صورت می‌گیرد. این ارزیابی شامل مواردی مانند تأثیرگذاری تدریس، مهارت‌های تدریس، تعامل با دانشجویان و توانایی برقراری ارتباط با دانشجویان است.
۳. ارزیابی دانشجویان: ارزیابی دانشجویان به منظور بررسی کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان

صورت می‌گیرد. این ارزیابی شامل مواردی مانند میزان درک دانشجویان، میزان موفقیت در امتحانات، میزان رضایت دانشجویان و ارزیابی خودتقویتی است. ۴. ارزیابی مدیریت دانشگاه: ارزیابی مدیریت دانشگاه به منظور بررسی عملکرد مدیران دانشگاه در تأمین کیفیت آموزش صورت می‌گیرد. این ارزیابی شامل مواردی مانند مدیریت مالی، مدیریت منابع انسانی و مدیریت برنامه‌های توسعه دانشگاه است.

۵. استفاده از شاخص‌های کیفیت آموزش: استفاده از شاخص‌های کیفیت آموزش به منظور اندازه‌گیری و ارزیابی کیفیت آموزش و یادگیری صورت می‌گیرد. این شاخص‌ها شامل مواردی مانند نرخ فارغ‌التحصیلی، نظرسنجی دانشجویان، تأثیرگذاری تحقیقات و پژوهش‌های دانشگاه و تأثیرگذاری فارغ‌التحصیلان است. ۶. ارزیابی خارجی: ارزیابی خارجی به منظور بررسی عملکرد دانشگاه در تأمین کیفیت آموزش صورت می‌گیرد و توسط سازمان‌ها و مؤسسات خارجی انجام می‌شود. این ارزیابی شامل مواردی مانند رتبه‌بندی دانشگاه‌ها، اعتباربخشی دانشگاه‌ها، ارزیابی برنامه‌های آموزشی و تأثیرگذاری دانشگاه بر جامعه است. ۷. ارزیابی رتبه‌بندی: ارزیابی رتبه‌بندی به منظور بررسی رتبه‌بندی دانشگاه‌ها در مقایسه با دانشگاه‌های دیگر صورت می‌گیرد. این ارزیابی شامل مواردی مانند رتبه‌بندی دانشگاه‌ها در سطح جهانی، منطقه‌ای و ملی است. ۸. مشارکت دانشجویان: مشارکت دانشجویان به منظور بررسی نظرات و ایده‌های دانشجویان درباره کیفیت آموزش و یادگیری صورت می‌گیرد. این مشارکت شامل مواردی مانند نظرسنجی دانشجویان، شوراها و دانشجویی و مشارکت در تأمین کیفیت آموزش است (همان).

همچنین، برای ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش، می‌توان از روش‌های مختلفی مانند مصاحبه، مشاهده، آزمون، پرسشنامه، گفتگوی گروهی و فرایند خودارزیابی استفاده کرد. از این روش‌ها برای بررسی مواردی مانند تأثیرگذاری تدریس، میزان درک دانشجویان و رضایت دانشجویان استفاده می‌شود (OECD, 2018).

۶. چگونه می‌توان اطمینان حاصل کرد که سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان به صورت عادلانه و بدون تبعیض اعمال می‌شوند؟

تضمین عدالت در اجرای سیاست‌ها در سراسر جهان، به عنوان یک چالش بزرگ طراحی و اجرای این سیاست‌ها مطرح می‌شود. در زیر راهکارهایی برای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان آورده شده است:

- ۱- ارزیابی دقیق و عادلانه: برای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی، باید یک فرآیند ارزیابی دقیق و عادلانه برای این سیاست‌ها طراحی شود. این فرآیند باید شامل ارزیابی کیفیت و نتایج آموزش، مدیریت منابع و هزینه‌ها و تأثیر اجرای سیاست‌ها بر جامعه باشد. ۲- تعیین معیارهای شفاف: برای اجرای عادلانه سیاست‌های آموزش عالی، باید معیارهای شفافی برای ارزیابی کیفیت آموزش و نتایج آن تعیین شود. این معیارها باید به صورت شفاف، قابل دسترس و قابل اندازه‌گیری باشند تا بتوان به راحتی عملکرد مراکز آموزشی و نتایج آن‌ها را ارزیابی کرد. ۳- توسعه سیاست‌های مالی عادلانه: برای اجرای عادلانه سیاست‌های آموزش عالی، باید سیاست‌های مالی عادلانه و مناسبی توسعه داده شود. باید تلاش شود تا منابع مورد نیاز برای اجرای سیاست‌های آموزشی در بخش‌های مختلف جامعه، به صورت عادلانه توزیع شوند. ۴- توسعه سیاست‌های رفاهی و حمایتی: برای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی، باید سیاست‌های رفاهی و حمایتی برای دانشجویان در نظر گرفته شود. این سیاست‌ها می‌توانند شامل حمایت‌های مالی، ارائه خدمات پشتیبانی، تسهیلات مسکن و خدمات بهداشتی و درمانی باشند. ۵- توسعه فرهنگ اعتماد: برای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی، باید فرهنگ اعتماد در جامعه تقویت شود. اعتماد به مراکز آموزشی، مدیران آموزشی و رویکردهای آموزشی مورد استفاده، می‌تواند به تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان کمک کند. برای تقویت فرهنگ اعتماد، باید از روش‌های مختلفی مانند ارائه اطلاعات شفاف و صادقانه درباره عملکرد مراکز آموزشی، ارتقای شفافیت در فرآیند ارزیابی و ارائه خدمات پشتیبانی مناسب استفاده شود. ۶- همکاری بین‌المللی: برای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌ها در سراسر جهان، باید همکاری بین‌المللی در این زمینه تقویت شود. این همکاری

می‌تواند شامل تبادل اطلاعات و تجربیات، توسعه برنامه‌های آموزشی مشترک، توسعه تحقیقات و تبادل دانش باشد. ۷- توسعه فرهنگ تحقیق و توسعه: برای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌ها، باید فرهنگ تحقیق و توسعه در جامعه تقویت شود. توسعه تحقیقات و ارائه راهکارهای نوین در حوزه آموزش عالی، می‌تواند به تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی کمک کند (Harvey & Newton, 2018).

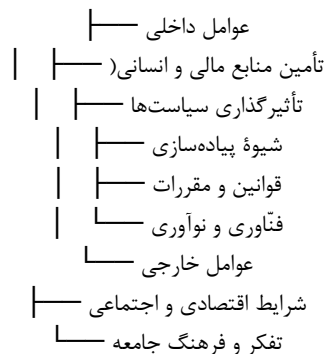
به طور کلی، تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان، به دلیل پیچیدگی و تعدد عوامل مختلف، یک چالش بزرگ است. اما با اجرای راهکارهای مناسب می‌توان به تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان نزدیک‌تر شد.

جدول ۱-۱. خلاصه یافته‌ها

سؤال پژوهشی	نتایج
عوامل مؤثر بر عملکرد سیاست‌های آموزش عالی و راهکارهای بهبود آن‌ها	عوامل داخلی: تأمین منابع مالی و انسانی، تأثیرگذاری سیاست‌ها، شیوه پیاده‌سازی، قوانین و مقررات، فناوری و نوآوری عوامل خارجی: شرایط اقتصادی و اجتماعی، تفکر و فرهنگ جامعه
طراحی و اجرای سیاست‌های آموزش عالی برای بهبود کیفیت آموزش و یادگیری در سراسر جهان	ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری، ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی، توسعه همکاری‌های بین‌المللی، حمایت از دانشجویان با شرایط ویژه، توسعه مهارت‌های کارآفرینی و اشتغال‌پذیری، رویکرد چندفرهنگی و بین‌المللی، نوآوری و تحول آموزشی، تطابق با نیازهای جامعه و بازار کار
مسئولان تصمیم‌گیری در مورد سیاست‌های آموزش عالی در سطح بین‌المللی	نهادهای بین‌المللی، سازمان‌های منطقه‌ای، دولت‌ها، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، سازمان‌های مردمی و غیردولتی، صنعت و بازار کار
روش‌های پایش سیاست‌های آموزش عالی	ارزیابی دستاوردهای آموزشی، بازخورد دانشجویان، نظام‌های اعتبارسنجی و رتبه‌بندی، پایش آماری، بازرسی‌های مستقل، ارتباط با صنعت و بازار کار، گزارش‌دهی داخلی، مراکز تحقیقات و پژوهش، همکاری بین‌المللی، روش‌های مکمل
ابزارها و روش‌های ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش در سیاست‌های آموزش عالی	ارزیابی نظام آموزشی، ارزیابی اساتید، ارزیابی دانشجویان، استفاده از شاخص‌های کیفیت آموزش، ارزیابی خارجی، مشارکت دانشجویان، روش‌های جمع‌آوری داده‌ها، فرایند خودارزیابی
راهکارهای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان	ارزیابی دقیق و عادلانه، توزیع عادلانه منابع مالی، سیاست‌های رفاهی و حمایتی، تقویت فرهنگ اعتماد و شفافیت، همکاری‌های بین‌المللی، توسعه فرهنگ تحقیق و نوآوری، توجه به تنوع و شمولیت، نظارت و پاسخگویی

مدل مفهومی یافته‌های پژوهش

عوامل مؤثر بر عملکرد سیاست‌های آموزش عالی

مسئولان تصمیم‌گیری در سطح بین‌المللی

نهادهای بین‌المللی (سازمان ملل متحد، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، سازمان تجارت جهانی)

- سازمان‌های منطقه‌ای (اتحادیه اروپا، سازمان کنفرانس اسلامی، اتحادیه آفریقا)
- دولتها (وزارت خانه‌های آموزش و پرورش، وزارت خانه‌های امور خارجه، نمایندگان دولت در سازمان‌های بین‌المللی)
- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی (دانشگاه‌های بین‌المللی، اساتید و دانشجویان)
- سازمان‌های مردمی و غیردولتی (سازمان‌های غیرانتفاعی و خیریه، سازمان‌های دانشجویی)
- صنعت و بازار کار (شرکت‌ها و مؤسسات خصوصی، نهادهای تحقیقاتی و فناوری)

روش‌های پایش سیاست‌های آموزش عالی

- ارزیابی دستاوردهای آموزشی (آزمون‌ها و پروژه‌های پایانی، نرخ موفقیت تحصیلی)
- بازخورد دانشجویان (نظرسنجی‌ها و مصاحبه‌ها، ارزیابی مستمر)
- نظام‌های اعتبارسنجی و رتبه‌بندی (اعتبارسنجی داخلی و خارجی، رتبه‌بندی دانشگاه‌ها)
- پایش آماری (تحلیل داده‌های آموزشی، مقایسه عملکرد)
- بازرسی‌های مستقل (بازرسی دوره‌ای، گزارش‌های بازرسی)
- ارتباط با صنعت و بازار کار (همکاری با صنعت، نظرسنجی از کارفرمایان)
- گزارش‌دهی داخلی (سیستم‌های گزارش‌دهی، پایش مستمر)
- مراکز تحقیقات و پژوهش (پژوهش‌های آموزشی، ارائه توصیه‌ها)
- همکاری بین‌المللی (تبادل تجربیات، برنامه‌های مشترک)
- روش‌های مکمل (بررسی مستندات و اسناد، مصاحبه با ذی‌نفعان، پایش پایداری محیط زیست)

ابزارها و روش‌های ارزیابی کیفیت آموزش

- ارزیابی نظام آموزشی (بررسی اهداف آموزشی، فرایندهای ارزیابی دانشجویان، مدیریت دانشگاه)
- ارزیابی اساتید (تأثیرگذاری تدریس، مهارت‌های تدریس، تعامل با دانشجویان)
- ارزیابی دانشجویان (میزان درک و یادگیری، رضایت دانشجویان، خودارزیابی)
- استفاده از شاخص‌های کیفیت آموزش (نرخ فارغ التحصیلی، نظرسنجی‌ها، تأثیرگذاری تحقیقات، تأثیرگذاری فارغ التحصیلان)
- ارزیابی خارجی (اعتبارسنجی، رتبه‌بندی دانشگاه‌ها، بررسی تأثیرگذاری اجتماعی)
- مشارکت دانشجویان (نظرسنجی‌ها و شوراها، دانشجویی، مشارکت در تصمیم‌گیری)
- روش‌های جمع‌آوری داده‌ها (مصاحبه، مشاهده، آزمون‌ها و پرسشنامه‌ها، گفت‌وگوهای گروهی)
- فرایند خودارزیابی (ارزیابی داخلی، گزارش‌دهی)

راهکارهای تضمین عدالت در اجرای سیاست‌ها

- ارزیابی دقیق و عادلانه (فرایند ارزیابی شفاف، معیارهای شفاف و قابل اندازه‌گیری)
- توزیع عادلانه منابع مالی (سیاست‌های مالی منصفانه، حمایت از دانشجویان کم درآمد)
- سیاست‌های رفاهی و حمایتی (خدمات پشتیبانی، تسهیلات مسکن و رفاه)
- تقویت فرهنگ اعتماد و شفافیت (شفافیت در عملکرد، مشارکت ذی‌نفعان)
- همکاری‌های بین‌المللی (تبادل تجربیات، همکاری‌های مشترک)
- توسعه فرهنگ تحقیق و نوآوری (حمایت از پژوهش‌های آموزشی، ارائه راهکارهای نوین)
- توجه به تنوع و شمولیت (حمایت از گروه‌های محروم، برنامه‌های آموزشی فراگیر)
- نظارت و پاسخگویی (نظارت مستمر، پاسخگویی به ذی‌نفعان)

بحث و نتیجه‌گیری

بررسی و تحلیل سیاست‌های آموزشی موجود در سراسر جهان، به دانشگاه‌ها و سیاست‌گذاران کمک می‌کند تا بهترین راهکارهای ممکن را برای بهبود کیفیت آموزش در کشور خود شناسایی کنند. این به دانشجویان کمک می‌کند تا بهترین

آموزش و یادگیری را دریافت کنند. سیاست‌های آموزشی در سراسر جهان به دلیل تفاوت‌های فرهنگی، سیستم‌های آموزشی و اهداف و موضوعات مختلفی که مورد توجه قرار می‌گیرند، تفاوت دارند. به همین دلیل، برای ارتقای سطح آموزشی جهان، نیاز به توجه به تفاوت‌ها و تلاش برای یافتن راه‌حلهایی است که با شرایط و ویژگی‌های هر کشور سازگار هستند.

سیاست‌های آموزش عالی در یک کشور تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار می‌گیرند، از جمله:

۱. فرهنگ و تاریخچه کشور: برای مثال، در برخی کشورها، اهمیت آموزش و پرورش از دیرباز به عنوان یک ارزش مهم شناخته شده است و در نتیجه، سیاست‌های آموزشی آنها بسیار جدی گرفته می‌شود.
 ۲. اقتصاد کشور: برای مثال، کشورهایی با درآمد بالا می‌توانند برای توسعه آموزش عالی بیشتری بودجه اختصاص دهند.
 ۳. سیاست‌های دولت: برای مثال، دولت ممکن است به دلیل برخی مسائل اقتصادی یا اجتماعی، برای کاهش هزینه‌های آموزشی برخی از دانشگاه‌ها را خصوصی‌سازی کند.
 ۴. نیازهای بازار کار: برای مثال، اگر صنایع خاصی در یک کشور رونق پیدا کنند، دانشگاه‌های آن کشور ممکن است برای توسعه تحقیقات و آموزش در این حوزه بیشتر تلاش کنند.
 ۵. فناوری و نوآوری: برای مثال، کشورهایی که تکنولوژی را به عنوان یکی از اولویت‌های خود قرار داده‌اند، ممکن است برای توسعه تحقیقات و آموزش در حوزه‌های مرتبط با تکنولوژی بیشتر تلاش کنند.
- در کل، سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان با هدف بهبود کیفیت آموزش و یادگیری (Altbach et al, 2019)، توسعه مهارت‌های فردی، توانمندسازی اساتید (Altbach & de Wit, 2020)، ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی (OECD, 2018)، توسعه برنامه‌های تحولی و پشتیبانی از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف (Marginson & Considine, 2017) طراحی شده‌اند. این سیاست‌ها بر اساس نیازهای خاص هر کشور و با توجه به منابع مالی و انسانی موجود در آن، طراحی و اجرا می‌شوند.
- این سیاست‌ها در سراسر جهان می‌توانند به توسعه پایدار، ایجاد تحولات اجتماعی و فرهنگی، کاهش تبعیض و نابرابری و ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان و بهبود سیستم آموزشی کشورها کمک کنند. البته برای رسیدن به این هدف‌ها، نیاز به اجرای موثر و پایدار سیاست‌های آموزش عالی است. به عنوان مثال، برنامه‌های آموزش عالی باید با توجه به نیازهای واقعی جامعه و با تأکید بر کیفیت و بهبود مستمر طراحی و پیاده‌سازی شوند. همچنین، نباید از دسترسی به آموزش عالی برای بخش‌های مختلف جامعه و مناطق مختلف کشور چشم‌پوشی شود. به طور خلاصه، سیاست‌های آموزش عالی در سراسر جهان می‌توانند تأثیرات مثبت بسیاری در طولانی مدت بر کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان و توسعه پایدار جامعه داشته باشند، در صورتی که به طور مداوم و با تأکید بر کیفیت و بهبود مستمر اجرا شوند (Altbach et al, 2019).

در مجموع، سیاست‌ها در سراسر جهان به منظور ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری، توسعه مهارت‌های فردی، توانمندسازی اساتید و دانشجویان، ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی، توسعه برنامه‌های تحولی و پشتیبانی از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف متمرکز شده‌اند. همین‌طور ابزارها و روش‌های ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش می‌توانند به عنوان یک ابزار برای بهبود کیفیت آموزش و تأمین محیطی مناسب برای یادگیری و توسعه دانشجویان مورد استفاده قرار گیرند.

طراحی سیاست‌ها بر اساس رویکردهای مختلف، مانند چندفرهنگی و بین‌المللی (Knight, 2013) نیازهای اجتماعی (Dillenbourg & Self, 2012)، اخلاقی و فرهنگی (Guile & Unwin, 2018) و ترغیب به کارآفرینی (Etzkowitz et al, 2020) می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان کمک کند. این سیاست‌ها با روش‌های مختلفی مانند توسعه مهارت‌های نوآوری، استفاده از فناوری، توسعه روش‌های تدریس نوین، ایجاد انگیزه، ارتقای تفکر انتقادی و خلاقیت و تنوع در روش‌های یادگیری، توسعه مهارت‌های استخدامی، مهارت‌های ارتباطی، هوش اجتماعی و مهارت‌های

کارآفرینانه به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان کمک می‌کنند.

بنا بر آنچه بیان شد این سیاست‌ها می‌توانند بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان را ترویج دهند و به ارتقای کیفیت زندگی و انسانی کشورها کمک کنند. با این حال، برای دستیابی به این هدف‌ها، نیاز به برنامه‌ریزی و اجرای سیاست‌هایی است که با نیازهای محلی و جامعه‌ی دانشگاهی سازگار باشند. همچنین، نیاز به پایش و ارزیابی منظم برای اطمینان از اینکه سیاست‌های آموزش عالی به درستی اجرا می‌شوند و به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری دانشجویان کمک می‌کنند، وجود دارد.

با توجه به آنچه بیان شد در سیاست‌های آموزش عالی سیستم‌های آموزشی و اهداف و موضوعات مختلفی که مورد توجه قرار می‌گیرند، سیاست‌های آموزشی متفاوتی را ایجاد می‌کند. برای اینکه سیاست‌های آموزش عالی در ایران بتواند به بهبود کیفیت آموزش و یادگیری، توسعه‌ی مهارت‌های فردی، توانمندسازی استادان و دانشجویان، ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی، توسعه‌ی برنامه‌های تحوّل و پشتیبانی از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف متمرکز شود، می‌توان به پیشنهادات زیر توجه کرد:

۱. توجه به نیازهای واقعی جامعه: برنامه‌های آموزش عالی باید با توجه به نیازهای واقعی جامعه و با تأکید بر کیفیت و بهبود مستمر طراحی و پیاده‌سازی شوند. برای این منظور، نیاز به تحلیل دقیق و بررسی‌های مستمر از نیازهای جامعه و بازار کار داریم.

۲. تعیین اهداف و اولویت‌های آموزشی: برای اینکه سیاست‌های آموزش عالی در ایران موثر باشند، اهداف و اولویت‌های آموزشی باید با توجه به شرایط و نیازهای جامعه و بازار کار تعیین شوند.

۳. توسعه برنامه‌های تحوّل: برای بهبود کیفیت آموزش عالی در ایران، نیاز به توسعه‌ی برنامه‌های تحوّل و اجرای آن‌ها با استفاده از روش‌های مدرن و کارآمد است. این برنامه‌ها باید با توجه به نیازهای جامعه و بازار کار و با هدف بهبود کیفیت آموزش و یادگیری طراحی شوند.

۴. ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی: ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی در دانشگاه‌ها، بهبود کیفیت آموزش و یادگیری و توسعه‌ی پایدار جامعه را تضمین می‌کند. بنابراین، برای ارتقای سطح آموزش عالی در ایران، نیاز به ترویج تحقیقات و پژوهش‌های علمی و ایجاد شرایط مناسب برای آن‌ها داریم.

۵. حمایت از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف: برای ایجاد فرصت برابر در دسترسی به آموزش عالی در ایران، باید در سیاست‌های آموزشی به حمایت از دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف توجه شود. برای این منظور، می‌توان از برنامه‌هایی مانند ارائه‌ی وام تحصیلی با شرایط مناسب، ارائه‌ی تخفیف و امتیاز دروس به دانشجویان با شرایط اقتصادی ضعیف و ایجاد فرصت‌های شغلی برای دانشجویان بعد از فارغ‌التحصیلی استفاده کرد.

۶. تأمین بودجه مناسب: برای اجرای مؤثر سیاست‌های آموزشی در ایران، نیاز به تأمین بودجه مناسب برای دانشگاه‌ها و آموزش عالی داریم. برای این منظور، باید تلاش کرد تا از منابع مختلف از جمله بودجه دولتی، مشارکت خصوصی و داخلی دانشگاه‌ها، حمایت کنندگان و صندوق‌های جمعیتی، برای تأمین بودجه استفاده شود.

۷. توسعه برنامه‌های کارآمد آموزشی: برای بهره‌وری بیشتر از سیاست‌های آموزشی، نیاز به توسعه‌ی برنامه‌های کارآمد و متناسب با اهداف آموزشی دانشگاه‌ها و نیازهای جامعه داریم. برای این منظور، باید از روش‌های مدرن و کارآمد در آموزش استفاده کرد و برنامه‌های آموزشی را با تأکید بر توسعه‌ی مهارت‌های فردی، توانمندسازی اساتید و دانشجویان و ترویج تحقیقات علمی طراحی کرد.

۸. استفاده از ابزارها و روش‌های ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش: استفاده از ابزارها و روش‌های ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش می‌تواند به عنوان یک ابزار برای بهبود کیفیت آموزش و تأمین محیطی مناسب برای یادگیری و توسعه‌ی دانشجویان مورد استفاده قرار گیرد. برای این منظور، باید از روش‌های مدرن و کارآمد در ارزیابی و اندازه‌گیری کیفیت آموزش استفاده کرد و نتایج آن‌ها را به منظور بهبود کیفیت آموزش و یادگیری مورد استفاده قرار داد.

مشارکت نویسندگان

مقاله حاضر نتیجه پژوهش نویسنده مذکور در فایل مقاله می باشد.

تعارض منافع

«هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است»

References

- Allen, I. E., & Seaman, J. (2017). Digital learning compass: Distance education enrollment report 2017. Babson Survey Research Group.
- Altbach, P. G. (Ed.). (2015). The international imperative in higher education. Routledge.
- Altbach, P. G., & De Wit, H. (Eds.). (2017). International handbook of higher education. Springer.
- Altbach, P. G., & de Wit, H. (Eds.). (2017). Succeeding globally through international education and engagement. Routledge.
- Altbach, P. G., & de Wit, H. (Eds.). (2017). Sustaining excellence in higher education: Quality assurance, accreditation, and rankings. Springer.
- Altbach, P. G., & de Wit, H. (Eds.). (2020). SAGE Handbook of International Higher Education. Sage Publications.
- Altbach, P. G., & Knight, J. (Eds.). (2007). The internationalization of higher education: Motivations and realities. JHU Press.
- Altbach, P. G., Reisberg, L., & Rumbley, L. E. (2009). Trends in global higher education: Tracking an academic revolution. UNESCO Publishing.
- Altbach, P. G., Reisberg, L., & Rumbley, L. E. (2019). Trends in global higher education: Tracking an academic revolution. Brill Sense.
- Altbach, P. G., Reisberg, L., & Rumbley, L. E. (2021). Higher Education Policy: An International Comparative Perspective. Springer.
- Altbach, P. G., Reisberg, L., & Rumbley, L. E. (Eds.). (2019). Trends in global higher education: Tracking an academic revolution. Brill Sense.
- Beine, M., Docquier, F., & Rapoport, H. (2008). Brain drain and human capital formation in developing countries: Winners and losers. *The Economic Journal*, 118(528), 631-652. doi: 10.1111/j.1468-0297.2008.02135.x.
- Biesta, G., & Miron, L. (Eds.). (2019). The relevance of the beautiful and other essays. Routledge.
- Bleiklie, I., & Henkel, M. (Eds.). (2011). Governing knowledge: A study of continuity and change in higher education - a festschrift in honour of Maurice Kogan. Springer Science & Business Media.
- Collins, M. E., & Austin, A. E. (2009). Higher education policy and its impact on education: A review of the literature. *Review of Educational Research*, 79(2), 707-751. doi: 10.3102/0034654308326083.
- de Wit, H., & Merckx, G. (Eds.). (2012). The globalisation of internationalisation: Emerging voices and perspectives. Sense Publishers.
- De Wit, H., & Merckx, G. (Eds.). (2019). Handbook of internationalization of higher education. Springer.
- Deardorff, D. K., de Wit, H., Heyl, J. D., Adams, T., & Amilien, V. (Eds.). (2017). The SAGE handbook of international higher education. Sage.
- Dillenbourg, P., & Self, J. A. (Eds.). (2012). Higher education policy and the global knowledge economy: International perspectives. Routledge.
- Etzkowitz, H., & Leydesdorff, L. (Eds.). (2017). The triple helix university-industry-government innovation in action. Routledge.
- Etzkowitz, H., Webster, A., Gebhardt, C., & Terra, B. R. C. (Eds.). (2020). The future of the university and the university of the future: Evolution of ivory tower to entrepreneurial paradigm. Edward Elgar Publishing.
- Fayolle, A., & Redford, D. T. (Eds.). (2014). Handbook on the entrepreneurial university. Edward Elgar Publishing.
- Gibbons, M., Limoges, C., Nowotny, H., Schwartzman, S., Scott, P., & Trow, M. (1994). The new production of knowledge: The dynamics of science and research in contemporary societies. Sage.
- Gornitzka, Å., Kogan, M., & Amaral, A. (Eds.). (2015). Reform and change in higher education: Analysing policy implementation. Springer.
- Guile, D., & Unwin, L. (Eds.). (2018). The Routledge international handbook of learning. Routledge.
- Harvey, L., & Newton, J. (Eds.). (2018). Assessing Quality in Higher Education: International Perspectives (2nd ed.). Routledge.
- Hayden, M. (2012). The impact of globalization on higher education. Palgrave Macmillan.

- Johnstone, D. B., & Marcucci, P. N. (Eds.). (2017). Access, equity, and capacity in Asia-Pacific higher education. Springer.
- Knight, J. (1999). Internationalization of Higher Education: Benefits and Challenges. *Journal of Studies in International Education*, 3(2), 66-77.
- Knight, J. (2013). Internationalization of higher education: An institutionalist approach. In *The SAGE Handbook of International Higher Education* (pp. 97-116). Sage Publications.
- Knight, J. (2017). Internationalization of Higher Education: Past, Present and Future Directions. Routledge.
- Kumar, M. (2019). Skills development for employability: A study of India's higher education system. Routledge.
- Lewis, S., & LaLonde, C. (Eds.). (2017). Comparative higher education policy. Springer.
- Manning, S., & Brown, K. (2019). Lifelong learning in the digital age: Sustainable for all in a changing world. Springer.
- Marginson, S. (2011). Higher education and public good. *Higher Education Quarterly*, 65(4), 411-433. doi: 10.1111/j.1468-2273.2011.00497.x.
- Marginson, S., & Considine, M. (2000). The enterprise university: Power, governance and reinvention in Australia. Cambridge University Press.
- Marginson, S., & Considine, M. (2017). The enterprise university: Power, governance and reinvention in Australia. Cambridge University Press.
- Marginson, S., & Mollis, M. (2017). Imagination as a space of agency for higher education. Routledge.
- Marginson, S., & Rhoades, G. (Eds.). (2002). Beyond national states, markets, and institutions: Higher education systems in comparative perspective. Jossey-Bass.
- Marginson, S., & Rhoades, G. (Eds.). (2021). Higher Education and COVID-19: Global Perspectives on Challenges and Opportunities. Springer.
- Marginson, S., & Sawir, E. (Eds.). (2018). Higher Education in the Global Age: Policy, Practice and Promise in Emerging Societies. Springer.
- Mundy, K., Green, A., Lingard, B., & Verger, A. (2016). Global Education Policy and International Development: New Agendas, Issues and Policies. Oxford: Symposium Books.
- OECD. (2018). The Future of Education and Skills: Education 2030. Retrieved from [https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20\(05.04.2018\).pdf](https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20(05.04.2018).pdf)
- Perna, L., & Finney, J. (2018). Why Higher Education Needs Systematic Change. *The Conversation*. Retrieved from <https://theconversation.com/why-higher-education-needs-systematic-change-105844>
- Psacharopoulos, G., & Patrinos, H. A. (2004). Returns to investment in education: a further update. *Education economics*, 12(2), 111-134.
- Rizvi, F., & Lingard, B. (2010). Globalizing education policy. Routledge.
- Scott, P. (2013). Global trends in higher education. Hoboken, NJ: Wiley.
- Stewart, J., & Harteis, C. (Eds.). (2018). Human dimensions in higher education: Pedagogy and practice in an evolving landscape. Routledge.
- Teixeira, P. N. (Ed.). (2016). Mapping the higher education landscape: Towards a European classification of higher education. Springer.
- Teixeira, P. N., Shin, J. C., & Amaral, A. (Eds.). (2020). Encyclopedia of international higher education systems and institutions. Springer.
- Teixeira, P., Dill, D. D., & Jongbloed, B. W. (eds.). (2009). Managing colleges and universities: Issues for leadership. Routledge.
- UNESCO. (2015). Education 2030: Incheon Declaration and Framework for Action for the implementation of Sustainable Development Goal 4. Paris: UNESCO.
- UNESCO. (2016). Global trends in higher education: selected findings. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656>
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. (2016). Global trends in higher education: selected findings. Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000245656>